

אוצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

האוצרות התלויים בנפשנו

הגליון הזה – לא תאמינו – מגיע למקומות הכי נידחים בעולם. להפתעתנו הגדולה, קיבלנו משוב בשבוע שעבר, מגואה שבהודו.

"העלון הזה מחזק אותנו מאוד", כותבים לנו כמה צעירים יהודיים שהתגלגלו עד לשם.

מתברר, שקטע אחד, שצוטט בגליון הקודם מתוך הספר הקדוש 'ליקוטי הלכות', חיזק אותם במיוחד:

"צריך לידע ולהאמין, שנפשו בשרשה היא גדולה ויקרה וגבוהה מאוד מאוד, ואלפי אלפים ורבי רבבות עולמות, בלי שיעור, תלויים בה. ואפילו נפש הפחות שבפחותים - גם כן גבוהה מאוד מאוד. וצריך להתגבר, לרחם על עצמו, לבל יאבד אוצרות וסגולות יקרות והמודות כאלה התלויים בנפשו, אשר עין לא ראתה" (ברכות השחר ג' ה.).

מה זה אומר לנו? שהנה, יהודים מקצווי תבל, קולטים שנפשם גדולה ויקרה כל כך.

אם כן, איזה חיזוק עצום צריכים אנו לשאוב מאותו קטע שכתב רבי נתן על גודל יקרת נפשו וכמה עלינו להתגבר שלא נאבד אוצרות כאלה התלויים בנפשנו!

העורך

איך מייזים עניינים?

"הילד הזה מוציא אותי מהכלים"; "זה ממש בלתי נסבל"; "אי אפשר כך יותר"; "הוא כל כך מרגיז אותי"; "זהו, עכשיו יבוא סוף להתנהגות המבישה הזאת".

אלה הם חלק משלל המשפטים אותם משמיעים אנשים שפקעה סבלנותם והם עומדים להטיח מנת תוכחה ומוסר למי שנתון למרותם.

המכנה המשותף בין כל אלו הוא, שההחלטה "להטיח" באה מכך שהתמלאה הסאה, יש גבול למעשים הנפשעים שאותם הם מוכנים לסבול, וכאשר הרוע עובר על גדותיו, הם חשים שהם חייבים להעמיד את העברין על מקומו הראוי, בדמיונם רואים הם את התהליך הפשוט ש"זיזו כאן את העניינים": הם יצעקו עליו בהיסטריה, יבהירו לו את עומק העוול שעשה, הוא יבין את חומרת המעשה ויפנים את המסר, הוא יקלוט שהם לא מוכנים לוותר יותר, בשום פנים ואופן, ואז... הוא ישתנה.

כך גם האדם כלפי עצמו, כל עוד הוא נכשל בדברים קלים, הוא עוד מוכן לסבול את עצמו, אבל כאשר הוא נכשל במשהו חמור יותר, הוא מתמלא בבוז וגועל כלפי עצמו ומתחיל ב'תוכחה': "איך מה לעשות אתך"; "כל קבלותך על להבא אינן שוות את הנייר עליו נכתבו"; "איך בן אדם מסוגל להיות פושע שכזה?!"

גם כאן, התוכחה העצמית באה מפגיעת

"אריכות האפיים" - כעס שנוצר מתסכול על אוזלת היד, מ"רע עין" על כל היצירה הזאת ששמה "אני". הכועס על עצמו בטוח, שעתה, אחרי שהוכיח את עצמו בחרון כזה, בוודאי יבוא השינוי המיוחל.

אולם, מי שלא רוצה להטעות את עצמו יודע, שגישה כזאת פועלת בכיוון ההפוך, אולי לפי שעה מחולל המירמור העצמי פלאות, האדם מקבל על עצמו קבלות חדשות, מחמירות יותר, ומנסה לרמות את עצמו שהפעם זה יצליח... אבל בהתבוננות אמיתית ונוקבת על העבר הוא ייווכח שבגישה כזאת הוא לא השיג שום דבר.

כך גם בחינוך הילדים, מיד לאחר הגערה - אולי רואים תוצאות, הילד מתיישב ולומד, מבטיח, מתנהג יפה, אך כעבור זמן קצר חוזרים הדברים על עצמם וביתר שאת.

ואז, שוב לא מועילים העונשים של אתמול ואף הגערות של אמש אינן פועלות יפה כבתחילה.

הטיפש כמו טיפש, מגביר את הזעם, "חכמתו מסתלקת", שנאתו לבן תוכחתו גוברת, כשהוא בטוח שהפעם הכעס ינצח, וחוזר חלילה.

רבינו ז"ל מלמד אותנו יסוד עצום: תוכחה עצמית או לזולת צריכה לבוא מעומק האהבה אל הטוב שקיים בו או בחברו. תוכחה צריכה לבוא מהתעוררות עצומה של חשק ורצון שהטוב של עצמו או של זולתו לא יילכו לאיבוד.

הדברים פועלים כך: ככל שהאדם מכיר בערך עצמו או בערך חברו, כך גוברים רחמיו על הטוב שנלכד במאסר המעשיים רעים, ואז הוא לא יוכל לוותר על אוצר יקר שכוה שנפל לביב של שופכין, לבו יתפלץ מצער על אבדן נכס מופלא שכוה, ומתוך כך הוא ייחלץ להצלת הנכס מאובדן.

ורבינו ז"ל מזהיר: רק תוכחה שבאה מתוך אהבה והערכה למקבל התוכחה, היא זו שתוסיף כח טוב לנשמתו. לעומת זאת, תוכחה שנובעת מזעם ובוז לשפלותו של הזולת, שלא ניתן לסבולו עוד, תביא בהכרח להגברת הרוע במקבל התוכחה!

לתשומת לב המוכיח: ראית את חברך עושה מעשים חמורים?

...לתשומת לב המוכיח: ראית את חברך עושה מעשים חמורים? פגשת את עצמך במצב שפל ביותר? המתן! אינך מוכשר עדיין להוציא מילת תוכחה...

פגשת את עצמך במצב שפל ביותר? המתן! אינך מוכשר עדיין להוציא מילת תוכחה, קודם כל הקדש שעה של התבוננות באוצר היקר שלפניך, בנקודות הטובות שבו ובאהבת הבורא אליו. רק לאחר שתחשוק בטוב הזה ויופיו יביהק בלבך תוכל להתחיל להוכיחו. כי רק אז תהיה זו תוכחה של קירוב, שתעורר אותו להיטיב. אחרת היא רק תרחיק ותהרוס.

העולם מטעה אותנו, תוכחה של כעס נראית מבחוץ כל כך יהודית ואמיתית, אך בלא התכונה הפנימית הזאת של אהבה והערכה לשומע, היא תגרם רק להרס נוראי.

אותה פעולה, רק במילים אחרות - תלוי בכוונת הלב ובהסתכלות של המוכיח, למוות או לחיים. החיים והמוות ביד הלשון!

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח' ח"ב וליקוטי הלכות: ציצית ה' ז')

תגלית מרעישת! ראו במדור "דורות"

יו"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר. עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com. הפקה: נחום א. ברזעסקי

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	סימן	ח"א	ח"ה	ח"ב	ח"ג	ח"ד
שבת	כא	לז:	ד	ד	ד	ד	ד
א	כב	לח.	ה	ה	ה	ה	ה
ב	כג	לח:	ו	ו	ו	ו	ו
ג	כד	לט.	ז	ז	ז	ז	ז
ד	כה	לט:	ח	ח	ח	ח	ח
ה	כו	מ.	ט	ט	ט	ט	ט
ו	כז	מ:	י	י	י	י	י

אוצרות ברסלב

02-9950000
Tel. 1-718-8552121

ת.ד. 50617 בית שמש
טל' במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066
bra Slav@actcom.net.il

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל

החכמה להיות עניו

הקטנים ממנו? ב. הצדיקים הגדולים, שדרגתם גבוהה מעל גבוה - את מי הם מעלים, הלא אין אדם גבוה מהם שיצטרכו להעלותו?

נראה לבאר, שכידוע עיקר החכמה הוא "כח-מה", כלומר, להבין שאני הקטן שבקטנים, וזה עיקר הדעת, כמוכב גם במדרש (ויקרא רבה א, ט"ו), שאפילו מי שגדול כמשה רבינו ואין בו דעת להבין שגם כשהקב"ה קוראו למשכן אין הכוונה אליו - נבילה טובה הימנו...

הרי שעיקר כל עליה הוא רק במדרגות הענווה, שהיא החכמה האמיתית וככל שאדם רואה עצמו קטן יותר, הריהו עולה יותר במעלות השכל דקדושה, ורק כך הוא יכול להעלות את הגדולים ממנו.

כך שהצדיקים בגודל ענוותנותם, יורדים ומקשרים עצמם לקטן שבקטנים, (כמבואר בתורה פ"ב ח"ב), על ידי שהם רואים עצמם קטנים אף ממנו וגורמים גם לו, לקטן, להיות עניו - ועל ידי כך הם מעלים אותו למעלה, מדמיון הגאווה אל השכל.

כך כל אדם, שמקטין עצמו מפני הקטן ממנו, הוא מעלה את הקטן ממנו, וכך יוכל להיווצר מצב שכל ישראל יאהבו זה את זה וידאגו זה לזה שיעלו יותר ויותר.

איך קורה שלאחד יש דבר יקר יותר מחברו? שינויי המדרגות בין אדם לחברו מתרחשות לפי הצלחתו של כל אחד לשבור את הדמיון שלו ולהשיג שכל דקדושה. כי הדמיון הוא המקור לכל התאוות הרעות, לבהמיות שבאדם. שכן לבהמה אין שכל אלא דמיון, וככל שהאדם משליט יותר את שכלו על עצמו, כן הוא עולה למדרגת אדם יותר, ועולה למדרגות גבוהות יותר.

"נמצא, שאי אפשר להאדם להתקרב לה' יתברך ולעלות מדרגא לדרגא, כי אם קשירים ונגפים גם את חברו... וזה בחינת 'כל ישאל ערביו זה לזה'. וזה בחינת 'ואהבת להעבך כמוך', זה קלל גדול בתורה". (ליקוטי הלכות' עבודה זרה, ג' ז).

מוהרנ"ת מבאר, אם כן, שהתנאי הקודם לעליה הוא שיהיה ליבו שלם עם כך שחברו יעלה אף הוא לדרגה גבוהה יותר. עוד הוא מבאר, שעיקר שבירת הדמיון הוא זה עצמו: שיצא מהדמיון, הגאווה, שכאילו הוא גדול מחברו. ככל שיחשיב עצמו לקטן כך יגיע יותר אל השכל האמיתי.

אך שתי שאלות עולות מדברי רבינו וביאורו של מוהרנ"ת: א. האם גם אלה הנמצאים מתחת לזה העולה "נגררים" עמו ועולים אף הם, כלומר, הוא לא רק דוחף את הגבוהים ממנו כלפי מעלה, אלא גם מעלה את

"נדע שאין שני בני אדם שוין זה לזה, כי כל הנשמות הם זה למעלה מזה... נמצא, שאם אחד רוצה לעלות מדרגתו למדרגה עליונה, אזי הולך ונעשה האדם העומד במדרגה העליונה... למדרגה היותר עליונה, כי אי אפשר שיהיו שני אנשים במדרגה אחת".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א כה)

לצורך המחשת הדברים, נתאר לעצמנו שרשרת ארוכה מאוד של תאים, מהארץ עד לשמים. התאים עומדים זה על גבי זה, ובכל אחד מהם נמצא אדם אחד. כל מי שהוא בדרגה רוחנית גבוהה יותר, נמצא בתא עליון יותר. הגבוה מחברו, אפילו במקצת, נמצא בתא שמעליו, והקטן מחברו, אפילו במשהו, נמצא בתא שמתחתיו.

במשל הזה ניתן להבין את אשר מבקש רבינו לתאר כאן. אין שני בני אדם שנמצאים במדרגה אחת, לכל אחד יש מדרגה משלו, וכשאחד עולה, הוא "דוחף" את זה שמעליו לעלות למדרגה עליונה יותר.

בליקוטי הלכות, מבאר מוהרנ"ת את דברי רבינו שכל הנשמות הן זו למעלה מזו, על פי דברי רבינו בתורה אחרת, תורה ל"ד, שם נאמר, **"כי יש בכל אדם מין שואל דבר יקר... וקנה מה שאין בקברו".**

בעקבות הדורות בחסידות

דורות

תגלית מרעישה:

התגלה קברו של תלמיד מוהרנ"ת בטבריה

"בהתחלה", מספר ר' שמואל מאיר, "לא קלטתי את גודל השעה, חשבתי להמשיך הלאה בדרכי, אך פתאום הכה ברק במחשבותי, אולי זהו השרף הידוע ר' נתן ב"ר יהודה מטבריה? הרי מכתביו הלוהטים באש קודש מלווים את אנשי שלומינו רבות בשנים! חזרתי אפוא לאחורי, הוצאתי את המצלמה ותיעדתי את המצבה ואת סביבותיה. לאחר תפילה קצרה, המשכנו לדרךנו, עד שבעז"ה מצאנו גם את המצבה שלשמה הגענו הנה".

אברכים מירושלים, ר' שמואל מאיר חשין הי"ו ור' יהושע וייצנר הי"ו כדי להשתטח על המקומות הקדושים, וגם כדי לחפש קבר עתיק אחר, של ר' שלום שכנא דוד זקנו של הרה"ח ר' שמואל הורביץ ז"ל. תוך

כדי החיפושים בחלקה ההרוסה במעלה ההר, כ-20 מטר דרומית מערבית לצינוני תלמידי הבעש"ט, צדו עיניהם מצבה אחת קטנה, שקועה מתחת לגל אבנים שחורות, עליה חרוטות המילים: **"פ"נ החסיד מו"ר ר' נתן ב"ר יהודה מבראסליב כ"ו אדר ש' תרמ"ד"**.

לאחר עשרות שנים של חיפושים, נמצא בבית הקברות העתיק בטבריה הקבר של החסיד הנודע ר' נתן ב"ר יהודה, המכונה "ר' נתן ר' ליבליה ראובנים", תלמיד מובהק למוהרנ"ת ז"ע, בעל המכתבים הנלהבים שנדפסו בספר "נתיב צדיק" ומחבר "קונטרס הצירופים". (מאמר נרחב אודותיו יופיע בעז"ה בשבוע הבא).

ר' נתן ב"ר יהודה חי ופעל בעיה"ק טבריה, ונסתלק לבית עולמו לפני 125 שנה, בשנת תרמ"ד. מה שהיה ידוע עד היום, שהוא נטמן בבית החיים העתיק בטבריה. לפני כארבעים שנה הגיעו למקום הרה"ח ר' נתן דוד שפירא והרה"ח ר' נח שטרנפלד שיחיו, והשקיעו שעות רבות של חיפושים ביום קיצי חם ומעיק, תוך שהם נושאים איתם בקבוקי מים לשתיה, אך חיפושיהם העלו חרס; הקבר לא נמצא. לפני כ-25 שנה, כאשר בירחון "מבועי הנחל" נערך מאמר אודותיו, שוב ניסו לחפש את המצבה, גם כדי לתעד את יום פטירתו שלא נודע, אך גם הם לא הצליחו למצוא דבר.

השבוע, ביום ראשון, ט"ו סיון, הגיעו לטבריה שני

נקודה

המתנגדים אומרים ללמוד, החסידים אומרים להתפלל, ואני אומר: להתפלל וללמוד ולהתפלל (עפ"י שיחות הר"ן רפ"ז ושיח שרפי קודש)

הדרך לארץ ישראל עוברת באומן...

להפתעתו הגדולה על השולחן מתנוסס לתפארה האישור המיוחד לעליה לארץ הקודש - - -

וכאן אנו מגיעים לשיאו של ה"מופת", אשר ר' יצחק כהן סיפר וחזר לספר למי שאך מוכן היה לשמוע:

"מעצם טבעי" - השף ר' יצחק - "לא הצלחתי מימי להפיק דמעה אחת מעיני, אולם למרבה הפלא, אך דרכו רגלי על מפתן הציון הקדוש באומן, נבקע לפתע מעין דמעותי, בכיתי בכיה כזאת, שמעולם לא בכיתי כמותה" - - -

משאלתו של ר' יצחק כהן אכן התממשה במלואה.

בהגיעו ארצה בחודש כסלו של שנת תרצ"ז התיישב בירושלים העתיקה, סמוך למקום המקדש, ואת מקום תפילתו קבע ב"שטיבל" של חסידי ברסלב בעיר העתיקה.

הוא הפך לחסיד ברסלב מן המניין, עד יומו האחרון, ואף זכה לשמש כבעל תוקע ובעל קורא ב"קבוץ" של ראש השנה בירושלים.

אחר חמישים שנה - סיפר רבי זלמן כהן שליט"א, בנו של ר' יצחק ז"ל, לכותב הטורים (ר' בצלאל פרידמן):

"בשנת תשמ"ו פגשתי בר' לוי יצחק בדרך מביתו לבית הכנסת במאה שערים, ושאלתי אותו: האם זוכרים אתם את הדו-שיח במוסקבה עם אבי בתרצ"ו? 'אכן כן', האירו פניו של ר' לוי יצחק, זכור גם אזכור; והרי אני אמרתי לו כי הדרך להגיע לארץ ישראל היא אומן" - - -

עלייתו ארצה, פגש ביהודי נשוא-פנים, שחכמתו האירה את פניו, הלא הוא מיודענו רבי לוי יצחק בנדר. למראה פניו, עלה בדעתו להוועץ בו. הוא עצרו ושאלו:

"יאמר נא לי מר, כבר עשיתי הכל כדי לקבל היתר עליה לארץ הקודש - ולשווא. כיצד אוכל בכל זאת להגשים את משאת נפשי?"

סע לאומן, השיבו ר' לוי יצחק ללא היסוס, סע לקברו של רבינו הקדוש מוהר"ן מברסלב, שפוך את לבך, ובעיקר אמור שם את עשרה מזמורי התהלים של ה'תיקון הכללי' - והישועה בא תבא. 'תיקון הכללי' כשמו כן הוא, גם תיקון לכל, וגם משלים את כל החסרונות."

ר' יצחק הקובנאי פער עיניו בתמהון: אומן? ברסלב? תיקון הכללי? מה לי ולכל זאת?

אולם, נחישותו של היהודי בעל מראה הפנים האצילי ריככו את לבו של ר' יצחק. מה הוא לא עשה למען מטרתו? מוכן הוא כבר גם לזאת...

ובכן, ר' יצחק ארז את צרורו, עלה על הרכבת ונסע לאומן, עשר שעות נסיעה לקייב, ומשם עוד מספר שעות נסיעה, והוא שם.

בשוכו הביתה מאומן, לאחר מספר ימים, מצא

הימים ימי שלטון הקומוניסטים ברוסיה הסובייטית של שנת תרצ"ו; הומת ברזל גבוהה מקיפה את ברית המועצות דאז, אין יוצא ואין בא. הגירה מרוסיה כרוכה בקשיים עצומים והיא כמעט בגדר "על מנת שתעלה לרקיע". יהודים הנאנקים תחת הפטיש והמגל הרוסי שולחים בזה אחר זה מכתבים לשלטונות ובדרך כלל נענים בסירוב. מי שכן זוכה לקבל אישור יציאה, ממתין בדרך כלל שנים ארוכות ומגיעות.

נפשו של רבי יצחק כהן, יהודי יקר מקובנה הליטאית, בר אוריין ובר אבהן, אחיו של הגאון הנודע רבי אהרן כהן, מראשי ומקימי ישיבת חברון בארץ ישראל, נכספה לעלות לארצנו הקדושה, לחונן את עפרה ולקיים מצוות ה' ללא הפרעה והתנכלות. אך תוחלתו הממושכת נכזבה מדי פעם מחדש, נוכח עשרות מכתבי סירוב - "נט" - שקיבל מהשלטונות.

אך הוא לא התייאש. הוא החליט לשים פעמיו אל עיר הבירה מוסקבה. שמועה שמע כי שם הסיכוי לתשובה חיובית - "נד" - גדול יותר. אמר ועשה. אך למגינת לבו גם צעד זה התברר כצעד שווא.

באחד הימים, לבו ומוחו טרודים מפעילות למען

השבוע לפני...

השבוע לפני 361 שנה

■ כ' בסיון - גזירות ת"ח ות"ט.

באותן שנים קשות ניתכה פורענות איזומה על יהודי מרכז ומזרח אירופה. בפרעות שהשתוללו אז נהרגו על קידוש ה' מאות אלפי יהודים במיתות משונות, ומאות קהילות קדושות נחרבו, ה' ינקום דמם.

לזכר הגזירות הללו, קבעו גדולי הדור, ביניהם הגאון הקדוש רבי שבתי כהן זצ"ל, מחבר פירוש הש"ך על השו"ע, להתענות בכל שנה ביום העשרים לחודש סיון. כמו כן חיברו "סליחות" וקניות מיוחדות לאומנם באותו היום, לזכר המאורעות הקשים. תענית זו, מוזכרת פעמים רבות בספרי הפוסקים כמו הט"ז וה"מגן אברהם", ועד לימי השואה האיומה האחרונה, היה צום זה נהוג בקהילות רבות באירופה.

מסיבות שונות נקבע יום התענית לתאריך זה - כ' בסיון. אחת הסיבות היא, כי באותו יום החל מסע ההרג ההמוני ביהודי פולין ואוקראינה, מסע שהחל בכיבושה של העיר המבוצרת נְמירוב, אליה נמלטו אלפי יהודים מפחד, וביום זה נהרגו על קידוש השם. בין ההרוגים היה "ראש הישיבה דקהילת-קודש נמירוב, שמו הגאון מורנו הרב רבי יחיאל מיכל בן הגאון מורנו הרב רבי אליעזר זצ"ל, שהיה יודע כל התורה כולה בעל פה, ובקי היה בכל חכמות שבעולם" (ספר 'יון מצולה'). על הריגתו של אותו צדיק וקדוש, קוננו רבים וטובים מגדולי אותו דור, ואף תיעדו זאת בקניות שחיברו לזכר אותו מאורע.

מורנו רבי נתן, שנולד בעיר נמירוב אשר שתתה לרוויה מכוס התרעלה, מאריך בדבריו אודות הגזירות הללו. ברם, קצרה ריעה זו מהכיל את דבריו, ולכן נסתפק במראי-מקום בלבד, לתועלת הקוראים. ראו: 'ליקוטי הלכות', חלק 'חושן משפט', הלכות שלוחין, הלכה ה', סעיף לו ובהלכות חובל בחבירו, הלכה ג', סעיפים ז-ט.

בין היתר, כותב שם מוהר"ג דברים מלאי-תקוה: "ובאמת גם זו לטובה, כי בוודאי ינקום ה' יתברך נקמת דם עבדיו השפוך, ועל ידי זה דייקא תהיה הגאולה, וסוף כל סוף תהיה הפקידה לטובה, כי על ידי זה שנהרגו אז כמה נפשות - על ידי זה תבוא הגאולה שלימה, במהרה בימינו".

לחידודא
חידון השבוע לצעירים

חידה מס' **12**

באיזה תאריך התחיל רבינו הקדוש את מסעו לארץ ישראל, ובאיזה תאריך הגיע לשם?

כדי לענות תשובה, ניתן להתקשר למערכת הממוחשבת "אוצרות ברסלב" 02-99-50000. לאחר בחירת שפה, הקישו 1-9-2-1 והשאירו הודעה עם שם, כתובת, ומס' טלפון.
בין הפותרים נכונה עד יום שני בשעה 12 בלילה, תעדך הגרלה על זכות קניה בסך 50 ₪.

הפתרון לחידה מס' 11:
בתו של רבינו הקדוש, הצדקת מרת מרים - עם מי התארסה לראשונה?

כששהה רבינו בארץ ישראל, בשנת תקנ"ט, אירס את בתו מרים עם בנו של רבי משה בן רבי מנחם מנדל מויטבסק, אך כשיצא רבינו מארץ ישראל, נפטר החתן (לר' משה היה בן בשם ר' שמואל, ויתכן שהוא זה שהתארס עם בתו של רבינו).

זוכה בהגרלה השבועי יפורסם בעז"ה בעלון הבא

וַיְהִי כִּלְבָב אֶת הָעַם אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה נַעֲלָה וְנִרְשָׁנוּ אִתָּהּ.

רש"י: "עלה נעלה, אפי' בשמים והוא אומר 'עשו סולמות ועלו שם' - נצליה בכל דבריו".

היהודי הכשר, מעלתו גבוהה אפילו ממלאכים ושרפים. זאת משום שהוא נמצא בעולם מלא הפרעות ו"מניעות" מלהתקרב לעבודת ה'. כשהוא מתגבר על כל אלה - מעלתו גדולה מאד.

אבל איך באמת מתגברים על כל הקשיים הללו?

על ידי הרצון והחשק!

כי זה כלל גדול, שכל דבר שאדם רוצה באמת, בודאי יגיע אליו, ואין שום מניעה בעולם שתוכל לעמוד כנגד כיסופין דקדושה של יהודי; אם רק יכסוף באמת לעבודת ה' - לא יהיה דבר שיוכל לעכב אותו מלמלא את חובתו בעולמו.

בארץ ישראל מאיר במיוחד כוח הרצון לעבודת ה', כדברי הכתוב: "רצית ה' ארצך" (תהילים פ"ב) וכמו שאמרו חז"ל: "למה נקראת ארץ? על שם הרצון" (בראשית רבה י"ג ב).

זו היתה טעותם של המרגלים, שנשלחו על ידי משה לתור את הארץ, הם סברו שהקשיים הנערכים בדרך לארץ ישראל, כל כך גדולים, עד ששום רצון דקדושה לא יוכל לשבור אותם.

לכן בתחילה הם שייכו את ארץ ישראל, כי ידעו שניתן לזכות בה לכל הגדולות האלה, אבל סייגו זאת ב"אפס כי עז העם" - שאת המפריעים-הכנענים היושבים בארץ, אי אפשר לנצח בשום אופן, ובכך גרמו בכייה לדורות.

אבל האמת היתה עם קלב, שאמר: "עלה נעלה וירשנו אותה", אפילו הוא אומר לנו לעלות לשמים עם סולמות, נצליח.

שכן, אין שום מניעה בעולם, בשום עניין ואופן, שתוכל לעמוד כנגד רצון חזק של יהודי!

על פי 'ליקוטי הלכות' ברכת השחרה (ז')

"וְהָיָה לְכֶם לְצִיָּאתָּ..."

אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם."

יש כאן בפסוק קשר סמוי בין מצוות ציצית ליציאת מצרים. מה הקשר?

יציאת מצרים שייכת בכל אדם ובכל זמן, כמו שאמרו חז"ל: "בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים" (פסחים קט"ז ע"ב).

יש אנשים שדעתם מבובלת ואינם זוכים לאמונה חזקה וברורה. הללו נמצאים בגלות מצרים, שם היתה הדעת במצור, כמבואר בספרים הקדושים. לעומת זה, אנשים שזוכים לדעת שלימה ואמונה חזקה, הרי הם כאילו יצאו ממצרים, כמו שנאמר: "וידעתם כי אני ה' אלקיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים" (שמות ו' ז).

מצוות ציצית בכוחה לשמור על האדם ממשחבות של כפירה, כמו שכתוב בפרשת ציצית: "וראיתם אותם... ולא תתורו אחרי לבבכם" ודרשו חז"ל: "אחרי לבבכם - זו מיונות" (פסחים י"ב ע"ב).

לכן נסמכה יציאת מצרים למצוות ציצית, ללמדנו שעל ידי הציצית זוכה האדם לאמונה בהירה ולדעת דקדושה, שזוהי יציאת מצרים הפרטית שלו.

(על פי 'ליקוטי הלכות' פסח ז' כ"ו)

שאלה:

איך זוכים להתחזק בעת ירידה רוחנית, מבלי לינוח את יראת העונש?

תשובת הרב אליהו גודלבסקי שליט"א:

רבי נתן הקדוש, שהיה שלם ביראת העונש ובהתחזקות גם יחד, כותב ב'ליקוטי הלכות' (פסח, הלכה ט', אות ט"ז), שהאדם צריך להיזהר ביראת ה', ושעיקר היראה היא יראת העונש, אבל עם זאת עליו להיזהר שהיראה תהיה לטובה ולא לרעה ח"ו.

וזו לשונו הקדושה:

"כי יש כמה וכמה [בני אדם] שעל ידי עוצם היראה שלהם, נופלים יותר, כאשר שכיח בכמה בני אדם, שכיושבים על ספרי מוסר המדברים מגודל מרירות העונשים הקשים המגיעים על כל עבירה, רחמנא לצלן, הם נופלים בדעתם יותר, רחמנא לצלן, מחמת שיודעים בעצמם שעברו על כל אלו הדברים כמה וכמה פעמים יותר ויותר, רחמנא לצלן, ומגודל המרה שחורה ועצבות שנופל עליהם, על ידי זה הם נופלים יותר מבתחילה" - - -

איך אמנם נוהרים שיראת ה' תהיה לטובה ולא לרעה? על ידי דרכי ההתחזקות של הצדיק הגדול, שבעצותיו ובתורתיו החדיר בעולם את הידיעה הברורה, שהכל סמוכים וקרובים אליו יתברך, אפילו אותם המונחים בשאול תחתיות ומתחתיו.

על ידי ששומעים ומקבלים את הדרכים הנפלאות הללו של ההתחזקות, שמחזק הצדיק את כל הנופלים והרוחקים שלא יתיאשו בשום אופן - היראה הופכת להיות לטובה, ואדרבה, היא מעוררת את הלב לשוב אליו יתברך, ולא להיפך ח"ו.

שכן הצדיק מאיר את דרכי טובו וחסדו הגדול של השי"ת, שאינן נפסקות לעולם, והוא מצליח לשכנע את כל אחד ואחד באשר הוא שם, שעדיין השי"ת איתו ועימו וקרוב אליו.

אפשר להביא דוגמאות רבות מאוד מדברי רבינו הקדוש ותלמידיו הקדושים, כמה שדרכי ההתחזקות אך משלימות ומגבירות את יראת ה'. מחמת קוצר המצע ייאמר אך זאת, שהירא את ה' באמת, נאחו בכל מאוודו בדרכי ההתחזקות, כי יודע הוא שאם יפול ברוחו, יפול עוד יותר בעוונות. כך שיראה אמיתית פירושה גם להתחזק בשעת ירידה, כדי למנוע התדרדרות נוספת ולתת דחיפה להמשך עליה בעבודת ה'.

הלא ספריהם הקדושים של רבינו הקדוש ותלמידיו הקדושים מלאים מזן אל זן, הן בדברי התחזקות והן בדברי יראת שמים. לך נא ראה שמה, באיזו חכמה עמוקה הצדיק מחזק אותנו - מצד אחד, ואיזו יראת שמים הוא מכניס בנו - מצד שני.

היוצא מדברינו, שדווקא ע"י דרך התחזקות האמיתית של הצדיק, אז דווקא זוכים ליראה אמיתית שמקרבת להשי"ת, ואז זוכים ליראה ולאבהב את ה' הגדול והנורא.

המעוניינים לשאול שאלות לרבנים שליט"א

ניתן להשאיר הודעה במדור שאלות ותשובות במערכת הממוחשבת 02-9950000

ולחקש בתפריט הראשי 1-4

או באמצעות הדואר ל"אוצרות ברסלב" ת.ד. 50617, בית שמש, 99081.

**בעת צרה, בשעת מצוקה.
גם בעת שמחה ובכל זמן**

מוקד הישועות
1-800-255-522

24 שעות ביממה

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח ופרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים